

ПРАВИЛА за ползване на мерите и пасищата на територията на Община Алфатар

I. ПЕРСПЕКТИВЕН ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН ПЛАН ЗА ПАША

Перспективният експлоатационен план за паша е разработен на основание и във връзка с Програмата за развитие на селските райони /ПРСР/ в страната. Целта на плана е:

1. Дългосрочно опазване на пасищата на територията на Община Алфатар, опазване на биологичното разнообразие, прилагане на вмержки за противодействие на негативните промени, причинени от изоставяне на пасищата и използване на земите за други цели и/или осъществяване на несъобразена с възможностите на природата паша.
2. Установяване на контакти и взаимодействие със заинтересованите земеделски стопани с цел постигане на максимална ефективност при използване на пасищата, на възможен екологичен ефект и икономически растеж на района.
3. При разпределяне на пасищата да се отдават с приоритет на земеделските стопани, отглеждащи по-малък брой животни, с цел осигуряване на лична /или ограничена/ заетост и изхранване на семействата им. Животновъдството да се приема като фактор за развитие на малките населени места, който варира от малък семеен бизнес /създаващ условия за самонаемане/ до такъв с по-разширен обхват, но и в двата случая осигуряващ суровина за местните млекопреработвателни предприятия.

II. ПРАВИЛА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НАЧИНА НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПАСИЩАТА ЗА ОБЩО И ИНДИВИДУАЛНО ПОЛЗВАНЕ

1. Пасища, мери и ливади за индивидуално ползване

1.1. Пасищата, мерите и ливадите за индивидуално ползване от общинския поземлен фонд се отдават под наем на собствениците или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, съобразно броя и вида на регистрираните животни, по цена определена по пазарен механизъм.

Пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд се предоставят под наем на лица, които нямат данъчни задължения, както и задължения към Държавен фонд „Земеделие”, държавен поземлен фонд, общински поземлен фонд и за земи по чл. 37в, ал. 3, т. 2 от ЗСПЗЗ.

1.2. Общинският съвет определя с решение пасищата, мерите и ливадите за общо и индивидуално ползване. Списък на имотите за индивидуално ползване с категории и цена, определена по пазарен механизъм за землището или за общината се обявява в общините и кметствата и се публикува на интернет страницата на общината.

1.3. Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правно основание пасища, мери и ливади, но не повече от 10 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и от местни(автохтонни) породи, се разпределят до 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория.

1.4. Правоимащите лица подават заявление по образец до Кмета на общината в срок до 10 март, с приложени документи по образец, утвърден от МЗХГ.

1.5. Кметът на общината назначава комисия, която определя необходимата за всеки кандидат площ по реда на т. 1.4 и разпределя имотите при наличие на необходимите площи в срок до 1 май.

1.6. При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд в землището към разпределението по реда на т. 1.6 имоти съответната комисия извършва допълнително разпределение и в съседно землище, което може да се намира в съседна община или област, и съставя протокол за окончателното разпределение на имотите в срок до 1 юни. Този ред се прилага до изчерпване на имотите от общинския поземлен фонд или до достигане на нормата по т. 1.4. Разпределението се извършва в последователност - в съседното землище, община и област.

1.7. При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд след разпределението по т. 1.7 в съответното и съседни землища, по заявление от правоимащото лице в срок до 10 юни, комисията по т. 1.6 предоставя служебно на министъра на земеделието и храните или оправомощено от него лице протоколите и заявление за допълнително разпределение на имоти от държавния поземлен фонд.

1.8. Въз основа на протоколите на комисиите по т. 1.6 и т. 1.7 и след заплащане на наемната цена, Кметът на общината сключва договор за наем. Минималният срок на договорите е 5 стопански години. При сключване на договорите имоти, които изцяло или частично не попадат в актуалния към датата на подписване на договора специализиран слой по чл. 5, ал. 2 от Наредба № 2 от 17.02.2015 г. за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ (ДВ, бр. 15 от 2015 г.), не се дължи заплащане на наемна цена, съответно арендно плащане за две стопански години от сключването на договора. Договорите съдържат данните по т. 1.1, т. 1.2 и т. 1.3 и се регистрират в общинската служба по земеделие.

1.9. Останалите свободни пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд се отдават под наем чрез търг, в който се допускат до участие само собственици на пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ. Договорите се сключват за една стопанска година.

1.10. Останалите след провеждане на търга по т. 1.9 свободни пасища, мери и ливади се отдават чрез търг на собственици на пасищни селскостопански животни и на лица, които поемат задължение да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние, по ред, определен в правилника за прилагане на закона. Договорите се сключват за една стопанска година.

1.11. Пасищата, мерите и ливадите от общинския поземлен фонд, за които са сключени наемни договори, не могат да се преотдават за ползване на трети лица.

2. Пасищата, мерите и ливадите от общинския поземлен фонд за общо ползване

По смисъла на ЗСПЗЗ „Общо ползване” е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери и пасища, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада.

Имотите за общо ползване се ползват от всички собственици на животни, като пастирите в началото на всяка седмица съгласуват с кмета/ кметския наместник на населеното място имотите, в които ще пашуват, за да се следи за редуване на парцелно ползване на общинските пасища и мери. За ползване на пасищата се издава годишно разрешително за паша от кмета на общината и се определя маршрут за движение на стадото през съответното населено място.

III. ЧАСТИТЕ ОТ МЕРИТЕ И ПАСИЩАТА, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ПРЕДИМНО ЗА КОСЕНЕ

При управлението на дейностите по направление "Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност" подпомаганите лица спазват изисквания по чл.32 от Наредба № 7 от 24.02.2015 г. за прилагане на мярка 10 „Агроекология и климат” от Програма за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020г. на Министъра на земеделието и храните. **Съгласно чл.32, ал.1 от Наредба №7, земеделските стопани трябва да не:**

1. използват минерални торове и продукти за растителна защита;
2. разорават заявените постоянно затревените площи;
3. изграждат нови отводнителни системи.

Земеделските стопани, които поддържат постоянно затревените площи чрез косене, трябва да спазват изискванията по ал. 1 и да извършват косене от 15 юни до 15 юли за равнинни и хълмисти райони и между 30 юни до 15 август за планинските райони, като косенето се извършва ръчно или с косачки за бавно косене, коси се от центъра към периферията или от единия край на ливадата към другия с ниска скорост. Окосената трева се изсушава и събира на купове или се изнася от парцела

(съгласно чл.32, ал.2 от Наредба № 7).

(3) Земеделските стопани, които поддържат постоянно затревените площи чрез паша, трябва да спазват изискванията по ал. 1 и да поддържат гъстота на животинските единици на цялата пасищна площ на стопанството, на която се извършва пашата, от 0,3 до 1 ЖЕ/ха. (съгласно чл.32, ал.3 от Наредба № 7).

Ако е констатирано разораване на постоянно затревените площи, земеделските стопани са длъжни да ги възстановят най-късно до последния ден за подаване на заявлението за плащане на следващата година съгласно чл. 12, ал. 2 от Наредба № 5 от 2009 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директни плащания (Наредба № 5 от 2009г.) (ДВ, бр. 22 от 2009г.) (съгласно чл.32, ал.4 от Наредба № 7).

На основание чл. 33 от наредба № 7, земеделските стопани по чл. 32, ал. 1 посочват всяка година в заявленията по чл. 8, ал. 2 от наредбата начина на поддържане на постоянно затревените площи – паша или косене, за всеки парцел.

IV. ПРОКАРИ ЗА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ ДО МЕСТАТА ЗА ПАША И ВОДОПОЙ

Като пътища за извеждане на пасищните селскостопански животни до местата за паша и водопой да се ползват имотите с начин на трайно ползване „прокар” или съществуващите полски пътища, в съответствие с издадената заповед на кмета на общината за определяне на маршрут.

V. МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕРИТЕ И ПАСИЩАТА

1. Условия за опазване и поддържане на пасищата:

1.1. За опазване и поддържане на почвения слой не се допуска:

- Нарушаване целостта на почвения слой – разкопаване, вземане на чимове, камъни, почва, разораване;
- преминаване и движение с моторни превозни средства през пасището;
- едновременно струпване на големи стада с животни на едно и също място за пашуване и за водопой;

1.2. За запазване на биологичното разнообразие – опазване и поддържане на местообитанията при паша, не се допуска:

- пашуване на по-голям брой регистрирани животни от посочения в анкетната карта на земеделския производител /съгласно регистрацията в ОДБХ/;
- палене на огън, извън определените, обезопасени и обозначени за това места;
- унищожаване на видове от флората чрез изкореняване, изкопаване, сеч, промени в ландшафта;
- оставяне на пашуващите животни без надзор;
- внасянето в почвата на неодобрените минерални торове;
- опожаряване на дървесна, храстова и тревна растителност по пасищата с цел предизвикване нов подраст;
- не се позволява депониране и/или пръскане на битови отпадъци в мерите и пасищата;
- собственикът на животните е длъжен да извършва почистване на битовите отпадъци, изхвърлени в пасището, което му е предоставено като ги изхвърля на определените места.

1.3. За запазване на наличните инфраструктурни обекти за водопой на животните – чешми, корита се забранява:

- неконтролирано движение на животните до чешмите, което води до тяхното увреждане или замърсяване;

1.4. При констатирано увреждане на чешмите, следствие на съзнателни действия или бездействие на техния собственик, на същия се налага акт за административно нарушение и се санкционира чрез наложена глоба по наказателно постановление, издадено от кмета на общината.

2. При ползването на мерите, пасищата и ливадите е необходимо да се спазват Условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти, одобрени със Заповед № РД-09-122/23.02.2015 г. на МЗХ, както следва:

2.1. Наемателят е длъжен да поддържа пасищата и мерите в добро земеделско и екологично състояние в съответствие с Националните стандарти, като: опазва и поддържа съществуващите трайни тераси във физическите блокове, поддържа минимална гъстота от 0,15 животински единици на хектар (ЖЕ/ ха), почиства пасищата и мерите от камъни и нежелана храстовидна растителност и провежда борба с агресивни и устойчиви растителни видове - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*);

2.2. Забранено е изгарянето на стърнищата.

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС) на земята са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи, които са бенефициенти по:

– Схеми и мерки за директните плащания;
– мерки по Програмата за развитие на селските райони (2014-2020): Агроекология и климат; Биологично земеделие; Плащания по „НАТУРА 2000“ и Рамкова директива за водите; Плащания за райони с природни или други специфични ограничения.

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове.

Условия за допустимост за подпомагане на постоянно затревените площи

Земеделските площи, допустими за подпомагане, съгласно Наредба № 2 от 17.02.2015 г. за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ се включват в системата за идентификация на земеделските парцели като специализиран слой "Площи, допустими за подпомагане".

За поддържането на земеделската площ в състояние, което я прави подходяща за паша, в съответствие с предназначението на площта трябва да бъде приложена поне една от следните дейности:

1. подрязване на тревата и/или премахване на плевели и храсти;
2. почистване и обработка с хербициди.

Трайно неподходящи за подпомагане са земеделските площи, заети от дървесна или храстовидна растителност, сгради, съоръжения, скали, скални участъци, ерозирали или оголени терени. Не са допустими за подпомагане земеделските площи или тези части от тях, в които горепосочените елементи са компактно разположени и заемат, заедно или поотделно, повече от 100 кв.м.

Допустими за подпомагане са постоянно затревените площи (съгласно чл. 9, ал.1 от Наредба №2/2015г.), когато на тях:

1. има не повече от 100 броя дървета и/или храсти на хектар с височина над 0,5 м (за клек и хвойна – независимо от височината), които са с мозаечно разположение;
2. има мозаечно разположени сгради, съоръжения, скали, скални участъци, ерозирали или оголени терени, които заемат не повече от 10 % от общата площ на пасището, след изключване на неподходящите за подпомагане площи по чл. 7, ал. 2.

Допустими за подпомагане са постоянните или временните пасища, които се използват за паша на пасищни животни и отговарят на горепосочените изискванията на ал. 1.

Ливадите за косене са допустими за подпомагане, когато отговарят на изискванията на ал. 1 и в зависимост от климатичните условия и почвените характеристики на земята са извършени коситби, които осигуряват максимална височина на тревостоя 0,7 м във всеки момент на годината.

Постоянно затревени площи, поддържани в състояние, позволяващо извършване на паша или косене, са допустими за подпомагане, когато отговарят на изискванията на ал. 1 и върху тях са извършени минималните дейности (подрязване на тревата и/или премахване на плевели и храсти; почистване и обработка с хербициди), които осигуряват максимална височина на тревостоя 0,35 м във всеки момент на годината.

Не са допустими за подпомагане постоянно затревени площи или тези части от тях, за които при проверка на място се установи, че са били изгаряни, освен когато ползвателят на площта представи документ от компетентна структура на МВР за осигуряване на пожарна безопасност, че пожарът е резултат на природно явление или на действия на други лица (чл.9, ал.5 от Наредба №2).

За постоянно затревените площи, намиращи се в защитени зони по чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за

биологичното разнообразие (ЗБР), за които има издадени и обнародвани в "Държавен вестник" заповеди за обявяването им, се извършват дейности, съобразно режимите и ограниченията, въведени с тези заповеди.

VI. ВЕТЕРИНАРНА ПРОФИЛАКТИКА

Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните са посочени в Държавната профилактична програма за задължителните мерки за профилактика и борба срещу болестите по животните през 2019 г., съгласно чл.118, ал.1 от ЗВД. При поява на заразна болест изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта. Постоянно действащите към областния управител и кмета на общината епизоотични комисии предприемат действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката. В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат мероприятия за обезвреждане на околната среда, химизация на биотопи, почистване и райониране на пасищата, хигиенизиране на водопои или налагане на забрана върху използването им при необходимост. При обявяване на огнище на заразна болест се провеждат задължителни /текущи и заключителни/ дезинфекции, дезинсекции и дератизации (ДДД), предвидени в съответната наредба. Съгласно чл.108, ал. 1 от ЗВД, средствата за покриване на разходите, свързани с епизоотични рискове, ежегодно се осигуряват от бюджета на Министерството на земеделието и храните. При възникване на заболяване от списъка по чл. 118, ал. 1 от ЗВД, ДДД мероприятия и консумативите за сметка на бюджета на БАБХ за съответната бюджетна година, съгласно чл. 120 ал. 2 от ЗВД.

VII. МЕРИТЕ И ПАСИЩАТА, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ИЗКУСТВЕНИ ПАСИЩА.

При необходимост, частите от мерите и пасищата, предназначени за изкуствени пасища могат да се засяват с подходящи тревни смеси.

VIII. ПОСТРОЯВАНЕ НА НАВЕСИ

За устройване на временни места за престой на животните и/или изграждане/поставяне на навеси се иска разрешение от кмета на общината. Изграждането на временния обект/устройването на преместваемия обект/ трябва да бъде в съответствие с реда, определен в Закона за устройство на територията, Закона за опазване на земеделски земи и други законови и подзаконови нормативни актове. За ползване на площта от пасище за изграждане на временен обект или за поставяне на преместваем обект се заплаща такса в размер, определен с решение от Общинския съвет.

IX. ВЪВЕЖДАНЕ И РЕДУВАНЕ НА ПАРЦЕЛНО ПОЛЗВАНЕ НА ПАСИЩНИ КОМПЛЕКСИ ПРИ НЕОБХОДИМОСТ.

Въвеждането и редуването на парцелно ползване на пасищата и мерите е задължение на ползвателя с цел запазване продуктивността на почвата и осигуряване на възможност за възстановяване на затревените площи.

X. ОХРАНА

Сжобствениците на пасищни селскостопански животни, сключили договор за наем на пасища и мери от ОПФ, организират за своя сметка охраната на имотите, за които са поели и задължение да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние. В определението охрана се включват и дейностите, свързани с опазване на пасищата и мерите от замърсяване с битови отпадъци и спазване на определените със противопожарни мерки, сигнализиране на телефон 112 за възникнал пожар и извършване на първоначални действия за ограничаване разпространението на огъня (ако няма риск за ползвателя).

XI. РЕЖИМ НА ПОЛЗВАНЕ, ЗАБРАНИ И ОГРАНИЧЕНИЯ В ЗАВИСИМОСТ ОТ КОНКРЕТНИТЕ ДАДЕНОСТИ НА ТОПОГРАФСКИ, ПОЧВЕНИ, КЛИМАТИЧНИ И ДРУГИ ФИЗИЧЕСКИ УСЛОВИЯ, И НА РАЗВИТИЕТО НА ЖИВОТНОВЪДСТВОТО НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА.

Собствениците на животновъдни обекти извършващи общо или индивидуално ползване /по договор с общината/ на общинските пасища и мери се задължават:

1. Да заплащат в срок определения наем за ползване на общинските пасища, мери и ливади по договор с общината за индивидуално ползване. Да заявяват пасищата и мерите, определени за общо ползване, които ще използват и да заплатят такса за издаване на годишно разрешително за паша.
2. Да използват предоставените им пасища и мери единствено за паша на пасищните им селскостопански животни, регистрирани в Информационната система на БАБХ.
3. Да не променят предназначението на мерите, пасищата и ливадите.
4. Да не разорават пасищата и мерите и да не ги използват за други селскостопански нужди.
5. Да извършват частично засяване или възстановяване и подхранване на мерите, пасищата и ливадите;
6. Задължително да почистват мерите и пасищата от камъни, битови, строителни, промишлени и др. отпадъци.
7. Да не наторяват пасищата и мерите с изкуствени торове и с утайки от пречистването на отпадъчни води.
8. Да спазват забраната за палене на суха растителност в мерите, пасищата и ливадите.
9. Да опазват предоставените площи от ерозиране, заблацияване, засоляване и др. увреждания.
10. Да спазват санитарно – хигиенните норми за поддържане на пасищата в добро екологично състояние.
11. Лично да съпровождат стадото по пътя до пасището и по време на пашуването, или да ангажират друго лице, което да извършва това от тяхно име и за тяхна сметка;
12. Да не преотстъпват пасищата и мерите, които са им предоставени по договор с общината за ползване от трети лица.
13. Да опазват постоянно затревените площи в близост до гори от навлизане на дървесна и храстовидна растителност в тях. Провеждането на сеч на отделно стоящи и групи дървета да извършва след получаване на разрешение от кмета на общината, по реда на Закона за опазване на селскостопанското имущество.
14. Да използват мерите и пасищата щадящо и да районира пашата с оглед опазването ѝ.
15. Да спазват всички правила, условия и разпоредби, разписани в т. V. Мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите и пасищата.
16. Собствениците на пасищни селскостопански животни нямат право да изграждат в пасищата временни постройки и/или да поставят преместваеми обекти, необходими за осъществяване на дейността им, без знанието и разрешението на общината.

Правилата за ползване на мерите и пасищата на територията на Община Алфатар са изготвени, съгласно изискванията на чл. 370, ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и са приети с Решение № 414, т.6, по протокол №048/27.02.2019 г. на Общински съвет Алфатар.